

Catalijn Claes

Voorbijgangers

Roman

Catalijn Claes

Voorbijgangers

Uitgeverij Zomer & Keuning

1

Dirkje Has zit op het bankje voor haar huis. Het is een laag huis met witte muren en een rood pannendak, dat naar achteren afloopt. Net als de andere huizen hier in het buurtje, dat doodloopt tegen de voet van de boezemdijk. Eigenlijk een buurtje van niks, alsof iemand een blokkendoos heeft leeggeschud, en de blokken neerkwamen in de vorm van witgekalkte huisjes. Er woonden in het verleden, maar ook nu nog, mensen met een smalle beurs, die teren op hun herinneringen van wat eens was. Lelijk-wreed zoetverlangend en soms heerlijk opwindend, maar wat eens was, is voorbij. Wat overblijft, is uitzicht op de eeuwigheid, die langzaam maar zeker op hen toekomt. En is het zover, dan is het dag met je handje en afwachten naar welke kant de weegschaal doorslaat.

Ook Dirkje heeft haar jonge jaren gekend, met sluimerde verlangens naar de diepere inhoud van het leven. Toen ze Krijn leerde kennen, werd er iets geopenbaard. Het was een uitstijgen boven jezelf, als een ver droomgezicht, jawel, maar het huwelijk is de oogarts.

Samen met Krijn heeft ze mooie, maar ook minder mooie, jaren gekend, waarin ze voelden hoe zwaar het leven kan zijn, zowel voor de vrouw als voor de man. Ze hadden allebei begrip voor de ontstane situatie en

wisten de boel draaiende te houden. Maar Krijn is negen jaar terug plotseling overleden, en al wat van hem achterbleef zijn herinneringen die ze in haar hart koestert als een kostbaar geschenk. Ze werpt even een blik op het oude, emailen schaalte met hier en daar een but. Het is een stukje keukengerei uit het begin van haar huwelijk, en nog goed genoeg om bij het plukken de sperzieboontjes uit eigen tuin in te doen. Nou, een tuin... Het is een stukje grond van vier bij drie, zoals iedereen hier. De een zaait dit en de ander dat. In haar tuin staan wat struiken andijvie, groene kooltjes, snij- en sperzieboontjes en een regeltje Eigenheimers, ja dat vooral, een stevige afkoker, een aardappelras dat meer en meer in het vergeetboekje raakt. Want welke jonge vrouw kookt vandaag de dag nog een middagpot. Ze leven in een tijd waarin zowel vrouw als man moet meegaan. Het is werken en nog eens werken, en hup, kinderen naar het dagverblijf, na werktijd weer ophalen, gauw, gauw, een kant-en-klare maaltijd bij de slager of de chinees. En dat alles heet economische vooruitgang. Maar volgens Dita, haar kleindochter, moet je met de tijd meegaan, en niet zoals die vrouwtjes hier in het buurtje stil blijven staan. Als grootmoeder verstandig is, blijft ze hier niet op een achterafje zitten, maar gaat ze in de tijd mee en naar een verzorgingshuis. Ja, zo praat Dita, en Maarten ook, haar kleinzoon.

Maarten is in doen en laten precies zijn vader, Goof Lammers, eentje die weinig zegt, maar vooruitdenkt. Als ik het zo en zo doe, kom ik precies daar waar ik wezen wil. Tot nu toe heeft hem dat geen windeieren gelegd. Miek en de kinderen lopen erbij als goudhaantjes. Vo-

rige week, bij het zien van een nieuw vloerkleed, rolde voor ze erop bedacht was van haar lippen: 'Waar doe je het toch van, twee weken terug had jij een nieuwe mantel en Dita een vest. Een vrachtwagenchauffeur verdient toch ook geen vorstensalaris.'

Maar dat was tegen het zere been van Miek. Prompt stoof ze op: 'Wat weet gij d'r nu van, je zit op een achteraffie en komt nergens. Hij is internationaal vrachtwagenchauffeur, heeft zijn groot rijbewijs, spreekt een aardig woordje Engels, weet iets af van de douanewet en is weer goedgekeurd voor zijn lichamelijke conditie. Wat dat betreft is er wel degelijk verschil tussen chauffeurs.'

Ze was beduusd van wat Miek haar vertelde. En met in haar achterhoofd wat Miek de laatste weken had gekocht, zei ze: 'Dan verdient hij wel een best salaris.'

Miek, kortaf: 'Ik heb geen klagen, en wil je nu een koppie thee met een stukkie Côte d'Or-chocola? Heeft Goof vorige week meegenomen van zijn trip naar Frankrijk, zo lekker krijg je ze hier niet.'

Côte d'Or, het zegt haar niks. Een reepje chocola uit de supermarkt veel meer, maar om Miek niet te ontrieven houdt ze haar mond. Goof is een beste knul, een harde werker met hart voor zijn gezin.

Je man internationaal chauffeur, het zou haar niks lijken. Bij het naar bed gaan wilde ze vier voeten in een warm kuiltje, en niet zoals Miek je man ergens rijdend in het buitenland en alleen met het weekend thuis. En dan op maandag weer hup achter het stuur en toeren. Maar Miek heeft er vrede mee. En nog hoort ze haar schoonzoon zeggen: 'Nog langer als chauffeur bij Veld-

man voor een scheet en drie knickers, ik vertik het. Hij kruipt zelf maar achter het stuur. Ik ga op voor mijn groot rijbewijs C en het certificaat voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.'

Toen Dirkje het in gedachten tegen haar man zei, was Krijns antwoord: 'En daar maak jij je sappel over? Zal ik je eens wat zeggen? Die schoonzoon van ons heeft de rijtechniek in de toppen van zijn vingers, die redt het wel.'

Krijn kreeg gelijk. Goof slaagde met vlag en wimpel, waarop Krijn tegen Goof zei: 'Nu sta je een stappie hoger op de maatschappelijke ladder.'

Goof: 'Dat interesseert me geen moer,' en schuivend met duim en wijsvinger: 'Dit interesseert me meer.' Hij ging rijden op het buitenland en verdient naar wat hij zelf zegt een goed salaris en krijgt extra betaald voor overwerk. Wat dat betreft heeft hij geen klagen. Miek en de kinderen delen mee in de welvaart. Sindsdien is Miek in haar denken en doen een tikkeltje veranderd, en zitten moeder en dochter niet meer op een lijn. Miek vindt haar te zuinig, op het gierige af. En zij vindt Miek te royaal en goedgeefs. Maar de waarheid dient te zeggen: als kind was Miek al zo, altijd alles samen delen en niet alles voor jezelf houden. Krijn zei altijd tegen haar: 'Wie ging haar daarin voor, jij!' Er gaat een strofe door haar denken.

Hoelang is ze nu al weduwe? Ze houdt er geen boek van bij, maar nog alle dagen mist ze hem. Wat overblijft is eenzaamheid, en dat verdrijft je niet met geld. Trouwens, ze heeft haar AOW'tje, groenten en piepers uit de moestuin en ach, als oud mens eet je niet meer zoveel.

De vrouw van Simon Pronk, van nummer zeventien, heeft van de ene op de andere dag de benen genomen. Ze nam en passant het weinige spaargeld dat er nog was mee. Maar Simon zegt er geen kwaad woord over. Zijn mening: waar er twee kijven hebben er twee schuld. Aaf is altijd een goede vrouw voor hem geweest, maar toch, na verloop van jaren liep het stuk; het dekseltje paste niet meer op het potje. Op den duur bedierf de inhoud en is het gebeurd.

Ze moet aan Krijn denken. Ze zijn net getrouwd, de ambtenaar feliciteert hen en overhandigt Krijn het trouwboekje. Zachtjes fluistert Krijn in haar oor: 'Da's nou mijn rijbewijs en reken maar dat ik er gebruik van maak.' Met een kleur tot achter haar oren zegt ze: 'Sst, wat moet die ambtenaar niet denken.' Krijn luchtig: 'Nou en, je bent mijn vrouw, daar is alles mee gezegd.'

Krijn was een vurig minnaar. Drie kinderen heeft ze hem geschonken, helaas twee doodgeboren. Alleen Miek bleef leven en groeide recht van lijf en leden op. In de loop der jaren werd Dirkje grootmoeder van drie kleinkinderen: Thijs, Maarten en Dita. De jeugd groeit op, en haar laatste jaren hier op aarde zijn geteld.

's Morgens staat ze ietsje later op, ze voelt zich wat stijver in de heupen, loopt af en toe wat moeilijker en speelt met de gedachte: de machine moet een beetje doorgesmeerd. Waanzin, pure waanzin. Al met al heeft ze vandaag toch weer een schaalkje sperzieboontjes geplukt, al was het zaaizaad dit jaar wel wat duurder dan voorheen, maar alla, je hebt er ook profijt van en die paar centen, ze wordt er niet armer van. Al zijn er dagen dat ze zuinigjes aan moet doen, maar wie niet in het

buurtje? Ze zijn geen armoedzaaiers, ook geen rijkaards, de meesten AOW'ers. Als burenen onderling hebben ze een goeie band. Er valt weleens een hard woord, het wordt op voorhand vergeven. Geen mens is volmaakt.

Neem Daan Biersteker, trouw in geloof en kerk, en Arie Groot, zijn naaste buurman. Als het Arie niet zint, vloekt hij als een ketter. Dan zou je toch denken... Maar niks hoor, allerbeste maatjes die twee. Ze laten elkaar in hun waarde.

En opa Pranger, vroeger een rooie rakker, droeg het vaandel hoog, een en al politiek. En nu in zijn praat: of je door de kat gekrabd of door de hond gebeten wordt, het is één pot nat, de hoge heren komen ermee weg en Jan Boezeroen krijgt de klappen. 'Ajuus, ik ga mijn vogeltjes voeren,' en weg schuifelt opa richting volière, waarin de kanaries luid zingen, gele, oranje harlekino's. Volgens opa is het kweek van de laatste tijd, en allegaar rasvogeltjes.

Dirkje heeft geen verstand van kanaries, ze weet alleen dat ze mooi zingen. Zelf heeft ze vier kippen, Noord-Hollandse blauwe, beste leggers en nog betere broeders. Geen haan erbij, die is te vurig, dan op de een en dan op de andere kip, en op den duur eileiderontsteking. Het gevolg: de kip is van de leg en alleen nog goed voor de soeppan.

Plots verschijnt Krijn weer op haar netvlies. In het schuurtje had hij zijn schoenmakerij, met klandizie van heel de buurt en een paar klantjes in het dorp. Krijn had altijd de zon in zijn hart en voor iedereen een vriendelijk woord. Was er slapte in het bedrijf, dan werkte hij als losse kracht bij een van de boeren in de polder. In

het voorjaar in de uienplant, in het najaar in het rooien van de suikerbiet, hard en zwaar werk. Menigmaal heeft ze in die dagen zijn nek en schouders gemasseerd. De volgende dag ging Krijn met het broodtrommeltje onder zijn arm weer vrolijk fluitend naar zijn werk. Krijn zag de zon in zijn leven, was altijd goed gehumeurd. En was er wat met Miek, of krapte in de knip, dan was het van: 'Kop op, meid, vertrouw op je kerel, heus, d'r komt wel weer wat.' Dan zei zij zuchtend: 'Eerst zien, dan geloven.'

Krijn: 'En dat zeg jij, die grootgebracht is met het Woord?' En met een kneepje in haar wang: 'Heb vertrouwen, meid, het gaat niet altijd van een leien dakje. En zit het soms een keertje tegen, Hij plooit het wel zo dat het voor ons mensen het beste uitvalt.'

Ja, zo sprak Krijn, die als het hem tegenzat ook wel eens een vloek liet vallen. Maar toch, die woorden zijn haar bijgebleven, woorden waar ze moed uit put. Vooral als ze weer eens woorden heeft met Miek, over de kleinkinderen, die ze in hun praat soms niet kan volgen. Dan zegt Miek: 'Ja, zo gaat het, moeder, oud kijkt achterom en leeft bij herinnering, de jeugd kijkt vooruit, met het oog op de toekomst.'

'O,' zei ze en dat was al. Dan zat ze stilletjes te luisteren naar de druk pratende jongelui, en dat was onderling toch een gekrakeel. Plots veranderde dan het gesprek, ging het over de onderwijzers. Praat waar ze stil van werd, wat een verschil met haar eigen schooltijd. Toen was er nog respect voor een onderwijzer, maar vandaag de dag... Je zou medelijden met ze krijgen. Toen ze een tijdje terug met Miek erover begon, was het al

gauw: ‘Wat bedoel je, medelijden? Wees toch wijzer, een prachtbaan is het. Elke woensdagmiddag vrij, en buiten de feestdagen om een paar keer per jaar met vakantie. Vergelijk dat eens met een trucker, stevast drie weken per maand van huis, slapen in de cabine. Vraag het Goof maar.’

Ze had haar schoonzoon voor ogen, blond en breed in de schouders, alles mee, niks tegen. Toen ze zei: ‘Dat zeg je nu wel, maar hij heeft dat beroep zelf gekozen, en naar ik weet tegen een best salaris.’

Miek, een tikkeltje geringschattend: ‘Een schoolfrik staat ook niet voor een fooi voor de klas, of dacht jij van wel?’

Waar zij aan dacht? Niet aan Goof, niet aan de schoolfrik, maar aan haar kleinkinderen, die in doen en laten, praten en denken zo anders zijn. Ze zeggen algauw tegen haar: ‘Wat weet jij d’r nou van, oma, jullie zijn in de tijd stil blijven staan.’

Juist ja. Je, jij en jou! Geen spatje respect voor een oudere. En als ze er tegen Miek nog eens een woordje over laat vallen is het van: ‘Zing ’s een ander liedje, moeder, steeds weer hetzelfde te moeten horen, een mens wordt er wee van. Niet om je te beledigen, jij hebt je tijd gehad, en wat je nu nog krijgt is een toegift.’

Het zijn woorden die door haar ziel snijden. Maar toch, ze is zelf ook een jonge meid geweest, maar die tijd was zo anders. Je had respect voor elkaar, en was er wat, dan reikte je elkaar de helpende hand. Vandaag de dag draait alles om geld, is het van ikke, ikke en de rest kan stikken. De goeden niet te na gesproken natuurlijk. Hoe zei Krijn het altijd? Als er krimp in de portemon-

nee zat en ze de volgende dag aan een opgewarmde bietenprak zaten: ‘Til er niet te zwaar aan, meid, als we samen maar de eindstreep mogen halen, da’s voor ons het belangrijkste.’

Helaas, het heeft niet zo mogen zijn. Wel voor Krijn, maar zij moet nog even wachten, al heeft ze het meeste brood al opgegeten. Alle dagen heeft de lieve Heer het nog goed met haar voor. Behaaglijk zit ze in het zonnetje op het bankje voor haar huis, luistert naar het gekwinkeler van de vogeltjes, het gonzen van bijen in de tuin, het zacht geruis van de wind door de bladeren van de heg, het zingen van een merel op de dakgoot. Ze mag niet klagen, voor haar leeftijd is ze nog een rijk gezegend mens, dat is ze zich terdege bewust.

‘Miauw.’ Bamse de kat springt op haar schoot. Hij heeft maar één oog, een souvenirje na een hevig gevecht met de cyprese kater van Daatje Wiggers, die er een gehavend oor aan overhield. Volgens Daatje vlogen de haren in het rond. Ze heeft ze met de mattenklopper uit elkaar geslagen. Dat was me een gekrijs, het ging door merg en been.

‘Zoete poes.’ Haar blauw gerimpelde hand streelt het rode, glanzende poezenvel. Het wordt beantwoord met een zacht gespin. Bamse was een goeie muizenvanger, maar sinds hij één oog heeft, is dat verleden tijd. En of de duvel ermee speelt, sinds kort heeft ze last van muizen. Vorige week heeft ze twee muizenvallen gekocht, en als ze Berendsen de kruidenier mag geloven, is ze de enige niet. Je hoort overal muizen, vooral aan de voet van de boezemdijk. Daar krioelt het ervan, waarop zij een tikkeltje geringschattend reageerde: ‘Veldmuizen,

Berendsen, die komen de woonhuizen niet in.'

Berendsen tuurde naar de zwarte streepjes op de weegschaal. 'Wat zou het, huismuizen, veldmuizen, ratten... Allemaal knagen ze, vreten de boel kapot, weg met dat tuig. Hoe eerder hoe liever. Hier, je pondje suiker en twee muizenvallen. Alsjeblieft en succes ermee.'

Nog dezelfde dag heeft ze kruipend op haar knieën de vallen gezet. Een in het aanrechtkastje en een in het schuurtje, maar niet één muis. Maar, o wonder, laat Bamse vanochtend vroeg met een muis in zijn bek komen aansjouwen. Heeft ze haar kat toch verkeerd beoordeeld? Ze ziet Krijn voor zich, hij zit met Bamse op zijn knie, en zegt: 'Onthoud, Dirkje, naar men zegt heeft een kat zeven levens, wij mensen maar één, en daar moeten wij zuinig mee omspringen.' Dat ze daar nu aan denkt. Krijn is al negen jaar in de hemel en Bamse heeft, ondanks zijn ene oog, Krijn overleefd. Dirkje weet wat eenzaamheid betekent: een hart dat hunkert naar een verleden dat er niet meer is.

Het valt haar zo moeilijk daar met Miek over te praten. Miek beredeneert alles vanuit haar eigen standpunt: zij heeft ook haar moeilijkheden, met de kinderen, en Goof elke maand drie weken van huis. Dan staat Miek ook alleen. Laatst nog zei ze, wat dat alleen-zijn betreft, daaraan moet ze niet zo toegeven. Over heel de wereld zijn honderden weduwen met haar, dus wat dat betreft...

Een tijdje zei Dirkje niets. Toen schudde ze haar hoofd en zei: 'Leven in een voortdurende eenzaamheid, zolang het je niet treft, kun je het niet begrijpen, laat staan voelen. Hoe zou je ook?'

Miek kortaf : ‘Weet je wat het met jou is, moe? Je isoleert je te veel. Altijd thuis, nooit ergens heen. Neem eens een voorbeeld aan je naaste burens. Weduwen, net als jij, maar altijd van de partij. Er wordt vandaag de dag genoeg gedaan voor de ouderen. Vorige week nog een busreis naar de Zaanse Schans, iedereen mee, jij schitterde weer door afwezigheid.’

‘Ik ben niet als Agie Hollander en Niesje Korver. Als jonge meiden stonden zij al altijd vooraan. Er kon geen feestje zijn of ze waren van de partij.’

Miek, nog steeds kortaf: ‘Kan wezen, maar zij hebben genoten en jij zat thuis. Goof heeft je nog wel vijftig euro in de hand gestopt zodat je met die busreis mee kon gaan. Maar niks hoor, jij zat weer op het bankje voor het huis.’

Dirkje kent haar dochter. ‘En die wil je zeker terug hebben.’

Miek aarzelend: ‘Nou, zo erg...’

Ze knikt. ‘Daar in het vaasje op de schoorsteenmantel zit het.’

Miek grabbelt in het vaasje. ‘Dita moet een paar nieuwe schoenen en Maarten een trui, maar niks tegen Goof zeggen, hoor!’

‘O, van mij geen woord.’ Ze denkt: Goof, zo sociaal en goedgeefs, qua karakter dag en nacht verschil met Miek. Terwijl Miek altijd beweert: ‘We doen alles samen, tot aan de financiën toe.’ Maar of dat inderdaad zo is, daar zet zij een vraagteken bij. Miek was als kind dol op Krijn. En als Krijn nu ter sprake komt, is het van: ‘Niet zeuren, moe, die tijd ligt ver achter ons, die moet je vergeten.’

Jawel, makkelijk gezegd, maar het zijn woorden die diep grieven. Ze begrijpt het niet, het was juist Miek die als kind met hart en ziel aan Krijn hing, en nu heeft ze opeens die praat.

Het geluid van tsjilpende mussen klinkt op terwijl ze elkaar fladderend in de klimop nazitten. Boven haar een blauwe hemel, als met nieuw satijn overtrokken. Drijvende wolkjes als overvliegende zwanen. Kijk, kijk, een vlinder daalt neer op het botergele speenkruid, de lente zet nu in haar volle glorie door. Vanmiddag gaat ze in de tuin werken, al schiet haar middagdutje er dan wel bij in. Dan duikt ze vanavond wel een uurtje eerder onder de wol. Hoor die mussen toch eens tsjilpen, en daarbovenuit de hoog aanhoudende trillers van een merel. De lente is altijd vol van vertederende geluiden. Hoort ze het goed? Ja hoor, op de achtergrond klinkt het broze liedje van een koolmees. Vogels, allemaal vogels. Het zijn de koorknappen van de goede God. Stel je eens voor, een wereld zonder vogels. Alsof je het volle, warme leven lastert, en de schepping in wanbegrip beledigt.

‘Morgen, Dirkje, je bent er weer vroeg bij vandaag.’ Het is de sonore stem van Siebre Vlaming die haar gedachten op de vlucht jaagt. Siebre is breedgeschouderd en heeft een stoer gezicht met borstelige wenkbrauwen. In zijn grijze ogen staat een heldere blik, die niets ontgaat. Hij draagt een gouden ringetje in zijn linker-oor, rubberlaarzen aan zijn benen. Siebre is een denker, geen prater, en elke ochtend voor dag en dauw zit hij in zijn vlet op het water. Hij is gezien bij iedereen in het buurtje, vooral bij Niesje Korver en Gesien Bakker,

beiden weduwe net als zij. Maar Siebre gaat er met een glimlach aan voorbij.

Ze zegt: 'En jij dan, Siebre, ook vroeg uit de veren.'
'Fuiken lichten, Dirkje, als alle dagen.'

Juist ja, alle dagen. Siebre is de enige hier in het bezit van een vergunning voor het vissen op de boezem, en hij maakt er dankbaar gebruik van.

'En was het de moeite waard?'

'Dacht het wel.' Hij houdt een netje omhoog. 'Verse baars en wat voorntjes.'

'Kijk eens aan, het doet me denken aan de wonderbaarlijke visvangst.'

Hij haalt zijn schouders op. 'Ik weet niet waar je het over hebt, maar wil je een paar voorntjes?'

'Je meent het.'

Siebre staat niet bekend als scheutig van aard. Maar ze heeft wel trek in een gebakken visje. Er staat nog een aangebroken fles bakolie in het keukenkastje. Ze zegt: 'Wil jij dan van mij een paar sperzieboontjes?'

'Als het je niet ontrieft.'

'Ontrieft? Wat is dat nu voor mallepraat, ik wat voorntjes, jij wat sperzieboontjes, zo helpt de een de ander. Wil je ze wel zelf schoonmaken?'

'Voor jou altijd.'

Dirkje is rustig en hulpvaardig voor wie dan ook, weet Siebre. Ze kent de Bijbel van voor tot achter. Hem zegt het niks, al zegt zijn gevoel dat er meer is tussen hemel en aarde, iets wat een mens met zijn verstand niet kan bevatten. Wat zegt ze nu?

'Loop effe mee, drinken we eerst samen een bakkie.'

Daar zit-ie dan, voor het eerst bij weduwe Has in het

keukentje, aan de vierkante tafel met een geblokt zeiltje. Dirkje drentelt voor het aanrecht heen en weer, vult de waterketel, zet hem op het gas, strijkt een lucifertje af en zegt: ‘Ik houd me nog altijd aan een versgezet bakkie.’

‘En dat doe je iedere dag?’

‘Nou, iedere dag... Vandaag wel.’

Siebre lacht spontaan. ‘Dan tref ik het wel, een vers bakkie leut en een maaltje verse sperzieboontjes, voor mij en voor jou, Dirkje, wees eerlijk.’

‘Je mag wel stellen: een koekje van hetzelfde deeg. En als je zo die vis voor me schoonmaakt...’

‘Dat heb ik je toch beloofd?’ En met een knipoog: ‘Voor vandaag mijn eerste goeie daad.’

Met de koffiepote in haar hand, zegt Dirkje: ‘Je bent goed van aannemen, hier, je bakkie. Koekje d’r bij?’

‘Ik ben een zoetekauw, maar je koffie smaakt naar meer.’

‘Hoor daar, stroop, stroop, lekkere stroop,’ en rommelend in de keukenla: ‘Hier, een mes en op het aanrecht staat een pan. Als je je koffie ophebt, maak je het karwei maar af in het schuurtje. Koppen en vinnetjes niet weggooien, die kook ik voor de kat.’

‘Komt voor elkaar, Dirkje.’ Een klap met de buitendeur en weg is Siebre. Staand achter het raam schuift ze de vitrage wat opzij en kijkt hem na als hij over het pad naar het schuurtje loopt. Een eenzellig man. Hij heeft voor het eerst in al die jaren dat ze hem kent bij haar een kopje koffie gedronken. Komt dat nu alleen door die voorntjes en sperzieboontjes? Op slag draaien haar gedachten om de man die in het schuurtje de voorntjes voor haar schoonmaakt.

Plots komt Krijn op haar netvlies. Ze is al negen jaar weduwe, en nog altijd is er dat stil knagende verlangen naar hem, de vader van haar kind.

Daar gaat de schuurdeur open, Siebre komt over het paadje aanlopen. Een man die zijn eigen weg gaat, zich met niemand in het buurtje bemoeit. Al weegt goeiedag en goeienavond geen pond, en alle dagen die God geeft is hij in zijn vlet op het water. De klink van de buitendeur verjaagt haar gedachten. De schuifdeur gaat open en Siebre stapt naar binnen. Hij zet de pan met de schoongemaakte voorntjes op het aanrecht en zegt: ‘Alsjeblieft, schoongemaakt en wel. Je moet ze wel onder de kraan afspoelen.’

‘Vertel mij wat, en waar zijn de hommetjes en kuitjes? Die zijn het lekkerst.’

‘Heb ik erbij gedaan.’

‘En de koppen en vinnetjes voor de poes?’

‘Nog in het schuurtje, als je me een bakkie geeft, zal ik ze halen.’

Ze rommelt in het aanrechtkastje, reikt hem een schaalte aan en vraagt: ‘Moet je straks een paar gebakken vissies mee?’

De vraag komt onverwacht, een moment staat hij verbluft. Hij woont hier al jaren, maar staat door zijn terughoudendheid niet zo in de gunst bij sommige bewoners. Wat doe je eraan? Hij is een eenpitter, in tegenstelling tot sommigen hier. Het is geen kleverige vriendelijkheid van Dirkje, ze neemt geen blad voor haar mond.

‘Het is vriendelijk bedoeld, Dirkje, maar het zal een tijdje duren voor ik je weer wat vissies breng, dus je

kunt ze beter voor voor jezelf houden.'

Zij is enigszins teleurgesteld dat hij zo reageert. 'Dan niet. Hier, pak aan, dat schaalpje.'

Even later komt hij terug, zet het schaalpje op het aanrecht en zegt: 'Alsjeblieft, koppen en vinnen voor je kat.' En met een blik op zijn horloge: 'Het wordt tijd dat ik op huis aanga, en bedankt voor de koffie, Dirkje.'

'Geen dank, Siebre Vlaming. Het geldt nog altijd: als God geeft, geef ik jou.'

Een zweem van een glimlach om zijn mond. 'Dat knoop ik in mijn oren.'

'Doe wat je zegt, dan lieg je niet. Hier, pak aan, je sperzieboontjes.'

'Nogmaals bedankt, Dirkje.'

'Wat nou bedankt, da's over en weer. Jij het een, ik het ander. Weet je hoe je ze moet koken?'

'Al jaren kook ik voor mezelf.'

'Nou het beste dan maar, dag Siebre.'

'Dag Dirkje.'

Staand achter het raam kijkt ze hem na. Siebre Vlaming is, zolang ze hem kent, een rustige vent, die zijn eigen gang gaat en zijn boeltje runt. Krijn liep in zijn tijd hoog met Siebre, maar Siebre ook met Krijn? Ze weet het niet. Wat ze wel weet: Siebre is een stille. Je moet hem de woorden uit zijn mond trekken. Hij loopt niemand voor de voeten en gaat zijn eigen gang, zowel op het land als op het water.

Door de eeuwen heen zijn we slechts voorbijgangers

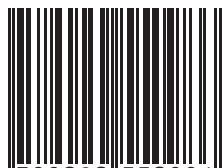
D agelijks nog mist weduwe Dirkje Has haar lieve Krijn. Nu woont ze alleen in een dorpje aan de boezemdijk. Gelukkig heeft ze veel sociale contacten met haar familie en de dorpelingen, en ze onderhoudt op haar zeventigste nog met plezier haar moestuin. Eenzaam is ze dus niet, al trekt Visser Siebre steeds vaker haar aandacht. De meeste mensen vinden hem maar stil, maar ook hij stelt zich langzaam voor haar open. Onder een 'bakkie leut' worden wijze lessen gedeeld.

Op onnavolgbare wijze schetst **Catalijn Claes** het leven aan de boezemdijk. Haar uit de klei getrokken personages hebben een moderne kijk op de wereld, maar maken dingen mee die van alle tijden zijn: ouderschap, het boerenleven, geloof, rouw en boven alles liefde.

Z&K

ISBN 978 90 2055 098 6 NUR 344

9 789020 550986 >

www.zomerenkeuning.nl